

Co Plomp

Geboren 16 oktober 1947 in Haarlem. Met 16 maanden verhuisde hij met het gezin naar Zaandam en kwam te wonen op het Boomgaardsslop. Hij groeide op in gezin met kinderen uit drie verschillende relaties en had halfbroers en een halfzusje en stiefbroers en zussen. En dat allemaal in piepklein huisje. Het Boomgaardsslop was een apart buurtje dat lag tegen de oude begraafplaats aan, wat nu het Verzetsplantsoen is. Het Boomgaardspad gaf toegang tot de Zuiddijk met haar vele winkeliers. Zijn eerste lagere school was de Feniksschool in de Oostzijde, naast het Ruyterveer.

We waren zo arm als kerkratten. Ik mocht ook wel eens met m'n stiefvader mee naar het NS station waar de kolentreinen stonden. Kolenboeren hadden een eigen perronnetje. Daar werd natuurlijk wel gemorst en dat mochten wij tussen de bielzen vandaan halen. We hadden ook nog een plekje, over het Noordzeekanaal waar we op een gerooid veld naar aardappels zochten. Zo kwamen we de winter door. Als kind vond je het prachtig, avontuur. Je besepte niet dat het pure armoe was.

Het Boomgaardsslob 1916 tijdens de overstroming

Op de Zuiddijk zaten veel winkeliers en als je de kluft, naast slager Schoen, naar beneden ging had eerst het huis van Groot, groot hek er omheen en die hadden een boomgaard en links, op de kop van het slop had je een heel klein kruidenierswinkeltje van buurvrouw Sanders. Verder had je nog Vonk, de kolenhandel, waar nu de slijterij zit en Thijs Swart van de koekfabriek. Op de demp, achter de Zuiddijk, speelden we. Op de dijk had je kruidenier Schoen en die hadden achter nog een bakkerij.

En slager Schoen ging dan eens in de zoveel tijd rundvet smelten; daar maakten ze kanen van. Soms mocht ik helpen. Dan kreeg ik een ijzerzaag en dan moest ik mergpijpen zagen. Dan riep Schoen, "Co moet je moeder nog kanen". Dan pakte hij m'n pet en schepte die vol met kanen. Als die er niet waren kreeg ik een stuk worst voor m'n moeder, zelf lustte ik het niet.

School

Op z'n 7^e verhuisde het gezin naar de Harpoenierstraat en werd zijn school een dependance van de Vissershopschool. Dat was een noodgebouwtje met twee lokalen en dat stond aan het eind van de Eijdenbergstraat waar nu de brug is. De Jan Eijdenbergstraat moest toen nog gebouwd worden. Het waren een 1^e en een 2^e klas.

Rond de Harpoenierstraat was alles nog in aanbouw, dus speelde je in de nieuwbouw. En je had daar het land van de Exter Aroma fabriek aan het Sluispad. Daar lag ontzettend veel rotzooi en wat je deed was fikkie steken. Alle slootjes waren gedempt en aan het eind van het terrein kwam de bagger

omhoog. Het was de sport om daar zo snel mogelijk door die slappe troep heen te lopen. Je vieze kleren maakte je schoon in de sloot en je hing ze te drogen op een warme plek bij de grote schoorsteen van de Exterfabriek of bij de uitgang van een gaskachel bij de bibliotheek aan de Morgensterstraat.

In die tijd was de Achtersluispolder net opgespoten en het zijkanaal was net gebaggerd. En er lag genoeg wrakhout om bijv. hutten te bouwen. Soms een gat in de grond, hout erover heen met gangetjes naar elkaar toe. Het was één grote zandvlakte. Mijn stiefvader werkte daar en wist dat er in dat spuitzand allemaal kolen meekwamen; cokes en antraciet. Hij kwam elke avond thuis met een zak vol en dat stookten we in de kachel. Dat zand kwam allemaal uit De Rietlanden waar een overslag was geweest.

Na een wat chaotische tijd, want de derde klas deed hij op de Vissershopschool. De klas werd na een half jaar gesplitst en kwam hij in de Sweelinckschool (Kattegatschool) terecht. Uiteindelijk belande hij op de nieuwe Albert Schweitzerschool waar hij tot de 6^e klas bleef.

Toen ik daar nog op school zat ging ik tussen de middag naar huis en vloog dan naar bakker Luc van Noord. Daar stond een mandje klaar voor mensen in de flats die op 2 of 3 hoog woonden in de

Morgensterstraat of Harpoenierstraat. Luc zelf had daar geen zin in; hij was nogal gezet. Op woensdagmiddag hielp ik vaak met inpakken en zaterdag schrobden; kreeg ik een gulden voor. En soms wat aangebrand en onverkoopbaar was kreeg ik dan mee naar huis.

Na de lagere school naar de Ambachtschool. Ik wilde graag kok worden en varen. Mijn vader wilde dat ik dan eerste en diploma zou halen als bakker, zodat ik niet voor de mast mee zou varen¹. Dus werd het de Ambachtschool in het Algemeen Voorbereidend Jaar. Dat was een drama, ik verveelde me rot, het was gewoon te makkelijk. Dan ga je klieren, dus werd ik van school verwijderd.

Tja, wat dan? Dat werd de IVO-school² in de Kattegatschool. Het probleem was dat je 's morgens school had en 's middags voor jezelf moest werken. Je moest individueel werken, maar dat was niks voor Co. Daar ben ik ook in het eerste jaar gestrand. Toen werd het moeilijk.

De grote klap was; de Papiervakschool in Velsen Noord. Dat was van de papierfabriek van Gelder. Elke ochtend liep ik naar het station, met de trein naar Beverwijk en lopend naar Velsen Noord. Dat is een aardig stukkie hoor. En eens in de zoveel tijd moest je naar de papierfabriek in Wormer. Dan liep ik van station Wormerveer naar de fabriek in Wormer. Ik had een weektrajectkaart voor de trein, maar voor de bus was geen geld, dus liep je maar. Je kon ook nog door de polder, slootjes springen en dan was het een stuk korter. Maar ik heb wat afgelopen.

¹ Voor de mast varen: Tot het lagere personeel behoren. De laag geplaatsten aan boord hadden hun onderkomen in het voorschip.

² Synoniem: [individueel voortgezet onderwijs](#)

Uitleg: individueel voortgezet onderwijs; onderwijs naar eigen aanleg en tempo van de leerling op vmbo-niveau

Het was een echte beroepsopleiding. Je kreeg de gewone vakken taal, wis- en natuurkunde, werktuigbouw. Daarnaast kreeg je aanvullende praktijkopleiding. Je stond bij een machine en daarna moest je daarover een verslag schrijven met tekeningen en zo. In je eigen woorden beschrijven wat zo'n machine deed.

Ik vond het eigenlijk helemaal niks en op een dag zat ik in de klas een stripboekje te lezen; een Akimboekje. Opeens stond die directeur achter en greep me in me nek en zei, “zo, gaan we er zo mee om”. Hij veegde alle schoolboeken van tafel en ik kon naar de administratie om m’n geld te halen. Dat was

negen gulden in de week. Nou dat ging al op aan de trein.

Werken

De volgende dag vroeg m’n moeder hoeveel brood ik mee moest. Nou ik zei laat maar zitten want ik zit niet meer op school. Ik had ooit een schooladvies voor de HAVO gekregen, maar ik wilde gewoon niet. Nou ja, ze waren er thuis wel klaar mee. Dus moest ik gaan werken; ik was net veertien. Maar je moest veertien jaar en acht maanden zijn of vijftien en dan mocht je werken.

Er werd een knecht gevraagd bij Kieft, de verfzaak en daar ben ik begonnen, als winkelbediende - kleurmaker. Met een witte jas aan en voor vijftien gulden in de week. Die zaak stond op de hoek van de Savornin Lohmanstraat – Zuiderkerkstraat. Ik had het best naar m’n zin daar, aardige mensen, maar ja vijftien gulden in de week. Een tientje kostgeld en dan hield ik vijf gulden over en daar moest alles van doen.

Ik liep erbij als een schobberdebonkie en Jaap Kraaijer, de vorige eigenaar van scheepswerf Kraaijer, en de eigenaar van Kieft, die zag dat en die stak me in de kleren. Ik heb ook nog een kano van hem gekregen, van cederhout. Maar goed hij wilde me op Quo Vadis (Watersport vereniging) hebben, maar dat was niks voor mij. Ik was een jongen van de gestampte pot en in mijn ogen waren dat alleen maar kakkers. Ik voelde me helemaal niet thuis, dus heb ik die kano terug gegeven. Maar ik heb echt heel veel geleerd bij Kieft, daar heb ik veel aan gehad.

Ik had een buurman en die was stratenmaker bij van der Veekens en daar kon ik komen als opperman; bijna zestien jaar. M’n eerste klus was bij Oostererf. Daar moest ik met de kruiwagen zand via een plank naar die terrasjes rijden. Ik lag ’s avonds te huilen in m’n bed, was helemaal kapot. En stenen sjouwen, armpie vol. Toen ik er eenmaal aan gewend was had ik er geen erg meer in. Ik heb daar een jaar of drie gewerkt. Daar heb ik m’n rug verpest, ik liep helemaal scheef.

Houthandel J.J. Verweij

Met 17 jaar kwam ik in dienst bij houthandel Verweij. Mijn broer werkte er al en ze hadden werfknechten nodig. Mijn broer voer op een van de motordekschuiten en dan was ik gelijk

dekknecht. Je had de 'Morgenster' en de 'Onderneming' en die laatste hadden ze overgenomen van schipper Bets van de Prins Hendrikkade. Daar zat een sterkere motor in.

Uit de Amsterdamse haven haalden dekschuiten met hout en die brachten we naar de werf. Verweij deed uitsluitend in tropisch hardhout en dat werd in de Amsterdamse haven gelost. Als je eenmaal wist waar zo'n schip lag en je wist de schuitenummers, pikte je de dekschuiten op. Soms werden ze verplaatst maar dan wist de walbaas wel waar ze lagen. Dan door het kanaal terug naar Zaandam en bij de Hanenpadsluis (foto) moest je ze één voor één schutten, want er kon maar 1 dekschuit tegelijk in.

Op de werf werd het hout opgeslagen. Soms blind opgestapeld d.w.z. vlak op elkaar en als het nat was kwamen er latten tussen. Verweij verhandelde wel 50 soorten hardhout en ze deden ook nog in rondhout, d.w.z. stammen. Het was een echte houthandel en al dat hout was gewoon handelsvoorraad. Er werd wel gezaagd als een klant een bepaalde maat wilde.

De stammen, het rondhout, lag in Amsterdam bij de NV Houtveem. Dat werd gezaagd bijv. bij De Atlas, dat was een loonzagerij in Amsterdam, bij Fijnhout of bij Piet Heij, aan de Veldweg in Westzaan. Het hing af van het bestek dat je kreeg, bijv. traptreden of kozijnsteilen, welke stammen je zocht en hoe ze gezaagd werden. Je moest zoveel mogelijk uit zo'n boomstam halen. Je hebt de waan, de aflopende kant aan beide zijden en daar tussen zit de boekmaat. Maar meer naar het hart had hartgebrek, daar zaten scheuren in. Dat moet je leren meten om zo'n stam optimaal te benutten. Als er een krappe marge was stuurden ze mij erop af om opnieuw te meten. Ik mat scherper dan mijn collega die wat voorzigtiger was.

Ik was 20 jaar, inmiddels getrouwd, en ik wilde wel wat meer dan die 130 gulden in de week. Ik naar mijn baas. Nou heb je werfknechten en bestekzoekers. De laatste gaat met een lijst van een klant de werf op om het hout bij elkaar te zoeken voor zo'n opdracht. Maar daar moet je voor geleerd hebben. Dus zei mijn baas dat ik maar naar de 3-jarige Houtacademie moest. Dat was na mijn diensttijd. In mijn diensttijd had ik de MAVO gehaald. Ik heb dat makkelijk gehaald. Hout was mijn hobby. En uiteindelijk heeft Verweij de opleiding betaald.

Ik heb er zes jaar gewerkt, maar toen werd Verweij, dat een dochteronderneming van Fijnhout was, geliquideerd. En op het laatst was het zo dat de oudsten mochten blijven en jongsten gingen eruit. De directeur, meneer Bets, die al ontslagen was, heeft toen weer mensen bij elkaar gezocht en zijn weer verder gegaan in afgeslankte vorm en gespecialiseerder onder dezelfde naam van Verweij.

Na Verweij ging ik naar de NDSM als outliner, dat is ongeveer hetzelfde als een bestekzoeker maar dan gericht op de produktie. Er gaat heel veel hout in een schip. Ik had nauw contact met de meubelmakers. Er waren er maar vijftien in heel Nederland die dat werk deden. Maar ja, ik heb autoriteitscomplex en kreeg ruzie met m'n baas en nam na 2 jaar ontslag.

Toen naar vd Stadt en Ent in de Achtersluispolder en ik had er helemaal geen zin in. Daarna ging ik na een jaar naar Stadlander en Middelhoven voor een paar maanden en toen Pieter de Lange aan de Provincialeweg. Dat was een kleine, maar hele oude houthandel. Toen kreeg ik het zo erg in m'n rug dat ze zeiden dat ik ander werk moest gaan zoeken. Ik was pas 28 of 29 jaar en kwam terecht in de Doe het zelf business bij Bouwmarkt Krommenie. Ook in het hout, maar dan verkoop en beheer. Ook een jaartje en daar werd ik ontslagen en zat ik in de WW. In die tijd, ik was 29, ben ik gescheiden.

Via de WW ben ik in de haven terecht gekomen, op het Pontoiland in een losse ploeg van de Bootwerkersvereniging. Het hout kwam toen al aan in pakketten dus je hoefde alleen maar de stropen aan te pikken en buiten boord weer af te pikken. Dat ging allemaal wel, maar als er geen hout was dan moest je naar de Hoogovens, classificeerwerk in drie-ploegendienst. Het verdiende goed maar het sloopte me. Naar ander werk gekeken en dat vond ik, gek genoeg, bij Verweij. Heel kort maar.

Dus na een paar maanden vetrok ik naar William Pont, weer op het Eiland. Maar nu in de opslag. Ook niet best voor m'n rug maar je moest wat. Ik vond het vervelend werk en ben na een paar weken vertrokken. Je kon heel makkelijk een nieuwe baas vinden.

Ik vond nog werk bij van Elswijk in de meubelverkoop en Doe het Zelf aan de Wilhelminastraat t.o. het stadhuis. Maar van Elswijk stopte met die Doe Het Zelf zaak en was ik weer werkloos. Toen gooide ik m'n kop in de wind en ben gaan studeren, naar de Sociale Academie voor MBO-SD. Van de uitkeringsinstantie mocht ik wel Inrichtingswerk doen, maar dat wilde ik niet. SD wilde ze niet betalen.

Als je een tijdje studeert moet je stage gaan lopen en dat vond ik in een buurthuis. Sociaal spreekuur deed ik, eerst in de Haven. Maar ja, ik was daar stagiair van Annette, mijn vriendin, en dat vonden we zelf niet goed dus ging ik naar de Kolk. En daar is eigenlijk mijn loopbaan in het sociaal cultureelwerk begonnen. Deed ik ziektevervanging en later wat uurtjes en zo kwam ik in de Vlinder terecht. Toen die werd opgeheven ging ik naar de Bovenkruier en de Rots, ieder voor 15 uur. Ik kreeg toen de keuze om fulltime te werken en koos voor de Rots. Toen had ik al m'n diploma's MBO-SD en HBO-MW. Ik zie me nog gaan met m'n diploma's om opslag te gaan vragen. Ik heb daar 8 jaar gewerkt.

Vandaar ben ik naar de Brug gegaan onder de Paaskerk, de voorloper van de Exter. Vanuit de Exter ben ik ontslagen, na lang procederen. Ze vonden m'n werk niet goed en veel ziek vanwege m'n rugklachten. Maar goed de rechter vond dat ze er nnoal lang over hadden gedaan om uit te vinden dat ik m'n werk niet goed deed. Ik heb toen een schadevergoeding gekregen.

Als gevolg daarvan heb een jaar of drie in de WAO gezeten. Ik liet me inschrijven bij een uitzendburo en kon toen bij het COA³ in Haarlem voor 18 uur aan de slag. Al gauw kreeg ik ambulante functies erbij. Overal waren opvangplaatsen en dan moest ik erheen om te kijken of het goed ging. Ik heb toen Amsterdam afgestoten en kreeg toen Assendelft (Piet de Stier), Wijk aan Zee, Groet, Den Helder, Wieringerwerf en Soest en wat tijdelijke zaken waar ik eventjes inviel. Ik reed zo'n 800 km per week, ik moest er nog geld bijleggen vanwege de reiskosten. Daar wilde ik vanaf.

Piet Kleijn alias Piet de Stier in Assendelft is begonnen als sociaal pension, Hotel Assumburg, waar de sociale diensten gescheiden vrouwen kon plaatsen. En later heeft hij achter die uitspanning maisonettes gebouwd waar heel veel Joegoslaven zaten. Soms viel ik daar wel eens in. Een keer kwam er een Algerijn binnen lopen met een enorm mes. Die wilde een huis en als hij dat niet kreeg ging ie moorden. Ik kreeg hem naar buiten en Piet gebeld. Die komt eraan en grijpt die Algerijn bij z'n schouders en brult "waar ben jij nou mee bezig".

Ik ben toen terecht gekomen in De Kogge in Zaandijk (Koog ad Zaan?), daarna Amsterdam Osdorp en toen dat werd gesloten ben ik in Alkmaar gaan werken. Daar heb ik de laatste drie jaar gewerkt voordat ik met de VUT ging.

Het vluchtelingenwerk is erg veelzijdig. In het begin was het nog leuk. De mensen kregen de bijstandsnorm, helemaal verkeerd want ze kregen gratis verzekering, huisvesting enz. Later werd dat aangepast en het was meteen opstand. Ze konden wel boos

op mij worden maar ik had het niet bedacht.

De AVO's⁴ verdwenen. De kogge was ook zo'n kleine opvang en ik had goed contact bijv. met de Rotarie en die vroegen hoe ze de asielzoekers konden helpen. Een uitje naar het Dolfinarium, speeltoestellen, buurtfeest hebben zij bekostigd. Ik deed daar taallessen, computerlessen. Dat liep fantastisch. Het kon niet op. Maar die instroom van asielzoekers hield maar aan en toen werd er echt bezuinigd. Al het mooie viel eraf.

³ Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

⁴ Aanvullende Opvang (AVO)

De norm werd 4 m² per persoon en daar moesten ze in zo'n AZC⁵ alles doen. In Alkmaar was het AZC(foto) een gewoon flatgebouw met appartementen met een gemeenschappelijk een woonkamer, badkamer en keuken.

Op een gegeven moment verdwenen zelfs de taallessen. Wat deden ze nou? Het AZC werd van opvangcentrum omgedoopt tot een terugkeercentrum. Ik deed het vrijwilligersbeleid daar en moest, toen dat allemaal wegviel, de mensen die daar hun ziel en zaligheid in hadden gestopt vertellen dat het ophield, ze werden als vrijwilliger ontslagen. Nou, dat is niet leuk.

Het beleid veranderde. Er gingen wel mensen, sommigen zaten er al zes jaar en die kregen dan een status en kregen dan een woning. Dat werd mijn werk, bemiddelen met gemeentes in heel Nederland. Maar er waren ook mensen die niet verder kwamen en die werden op een dag opgehaald door de IND⁶ om naar Ter Apel, het uitzetcentrum te verhuizen.

Er waren mensen die jaren in de opvang hadden gezeten, ingeburgerd waren. Een echtpaar, de man was wat ziekelijk, kwamen uit Rusland. De vrouw was onderwijzeres en die hadden een hele kennissenkring in Alkmaar opgebouwd. Die mensen kregen een woning in Zuid Limburg. Die weigerden ze en ze keken mij erop aan dat ze naar Limburg moesten. Eerst was ik de gebraaie haan en nu een slechte man. Ja, daar moet je tegen kunnen.

AZC Alkmaar

Maar er waren ook leuke dingen. Zo was er een meisje uit Oeigoerië. Ze was een van de weinige Oeigoeren in Nederland. Die kreeg een flat in Rotterdam. Maar ze wist dat er in Almere nog een paar Oeigoeren woonden. Toen dacht ik, 'daar ga ik toch iets meer voor doen'. En het lukte ook nog, ze mocht daar gaan wonen. Ik kreeg helemaal bloemen uit Almere.

Als je naar je werk wist je nooit wat er ging gebeuren die dag. Ik deed de intakegesprekken en de kamer was zo ingericht dat ik vlak naast de deur zat. Ze konden alleen met stoelen gooien. Wij deden dat met een telefonische tolk als we de taal niet kenden. Je moet de mensen een beetje gerust stellen. Maar soms lukt dat niet, beginnen ze je uit te schelden, vaak van de stress en dan zei de tolk dat hij dat maar niet vertaalde.

Ik heb het nog eens gehad in Medemblik met hele grote zwarte man. Hij was officier geweest in het leger en was gevlucht. Hij kreeg geen status en dat moesten wij hem gaan vertellen. Hij stond bekend als gewelddadig dus met twee man hem dat vertellen en nog twee dienders op de achtergrond. Wij vertellen dat zijn verzoek is afgewezen en dat hij zich klaar moet maken voor vertrek. Hij smeet eerst de telefoon naar ons toe. Nou toen was de beer los.

M'n collega ging achter een deur staan en die vent pakt een barkruk en begon op me in te hakken. Ik pak een grote stalen kapstok om 'm van me af te houden. Die smerissen waren het verkeerde kamertje ingelopen. Nou ze komen binnen, duiken bovenop hem.

⁵ AsielzoekersCentrum (AZC)

⁶ Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Dat was 's middags om twee uur, even diep adem gehaald, kopje koffie gedronken. Vroegen ze of het met me ging. Het ging wel, maar ik ben wel naar huis gegaan.

Nog zo iets. Er was een man met twee vrouwen, zeven kinderen, en z'n moeder. En die kreeg z'n zin niet. Heeft hij z'n mond dicht genaaid. Komt hij mijn kantoor binnen en gaat op de grond liggen. Nou ja eerst wat op 'm inpraten maar dat hielp niet. Ik dacht ik ga niet aan hem sjoeren, dus assistentie van de politie gevraagd en toen hebben we hem in de gemeenschappelijke ruimte op een stoel gezet. Ik had melding gedaan van het incident en toen zijn ze allemaal in twee busjes naar Almere gebracht en in twee caravans geplaatst. Er ging ook nog een verpleegkundige mee om die draad uit z'n mond te halen want dat wilde hij pas als ze daar waren. Dat heeft een geld gekost, alleen die busjes waren al 1000,-- per stuk aan huur.

Soms heb je ook last van vrijwilligers. Er was er een van vluchtelingenwerk en die kwam vaak vragen hoe het ging enz. En die vent heeft een verhaal opgedist over hoe slecht ik wel was. Dat ik mensen bedreigde en dit en dat. Ik heb dat vijf minuten aangehoord en het toen gestopt. Zij moesten van mij vertrekken en ik heb de leiding gebeld. Dat kwam allemaal goed, maar dan heb je van idiote, sentimentele lui, die misgehecht zijn en alleen maar medelijden hebben. Bij mij kwamen ze er nooit meer in. Aan dat soort mensen heb je niks. Ze zijn gevaarlijk. Je moet mensen helpen zodat ze zichzelf weer kunnen redden.

Maar ja, ik was inmiddels 60 jaar, steeds weer last van m'n rug en er kwamen weer nieuwe computerprogramma's. Mijn collega's sleepten me er wel doorheen, die spijkerden me bij. Ik kon toen nog net met de VUT⁷ en heb dat maar gedaan.

Ik was de laatste lichter, van 1947, en ik heb er nog steeds geen spijt van dat ik die kans heb gepakt.

⁷ Vervroegde uittreding (VUT)